

Hoeders van de toekomst – Buitenplaats Zwanenburg zet in op duurzame landschapontwikkeling

“Ecologisch herstel en landbouw gaan hand in hand”

Ankeveen – 12 februari 2025 – Historische Buitenplaats Zwanenburg te Heeswijk Dinther zet zich in voor herstel en duurzame ontwikkeling van het cultuurhistorisch landschap rondom het monument. Samen met melkveebedrijf De Waaistap, de gemeente en het waterschap wordt gewerkt aan een toekomstbestendige vorm van natuurinclusieve landbouw binnen een gevarieerd en kleinschalig landschap. Het project ‘De Strepen’ laat ruimte voor recreanten, die van nature al hun weg naar deze bijzondere locatie weten te vinden. Vijftig vrijwilligers zetten op 7 maart de schop in de grond voor de aanplant van duizend meter heggen op perceel ‘De Strepen’.

Foto: Huidige situatie perceel “De Strepen”

Hoeders van de toekomst

Volgens buitenplaatseigenaar Eugène van Bouwdijk Bastiaanse, tevens voorzitter van de Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen (VPHB), markeert dit een nieuwe fase: *“Ons doel is om binnen vijf tot tien jaar uit te groeien naar honderd hectare duurzaam beheerd landschap. Door kleinschalig landschapsherstel en natuurinclusieve agrarische productie willen we de biodiversiteit versterken op een economisch levensvatbare manier. Een belangrijke eerste stap wordt gezet in maart 2025, wanneer de beplanting van ruim een kilometer heggen start, op 4 hectare speciaal ingezaaid kruidenrijk grasland, bestemd voor het weiden van jongvee. Dit initiatief markeert de opmaat naar een verdere vergroening van het gebied.”*

Buitenplaats Zwanenburg neemt hiermee verantwoordelijkheid als hoeder van de toekomst en laat zien dat ecologisch en cultuurhistorisch herstel plus economische levensvatbaarheid hand in hand kunnen gaan.

Melkveebedrijf De Waaistap

Voor melkveebedrijf De Waaistap betekent het project een belangrijke stap richting regeneratieve landbouw. Het perceel wordt extensief begraaasd door jongvee en uitsluitend bemest met ruige stalmest, wat bijdraagt aan de ontwikkeling van het bodemleven en CO₂-vastlegging. De heggen bieden beschutting en dragen met hun wortelstelsel bij aan het vergroten van schimmels en micro-organismen in de bodem. Hiermee zet De Waaistap een volgende stap naar hun doel om circulair en CO₂-neutraal te opereren en tegelijkertijd bij te dragen aan vergroening in de nabije omgeving van de buitenplaats.

Locatie het Aa-dal

Perceel De Strepen ligt aan het beekdal van de Aa, aan de zuidoostzijde van Heeswijk-Dinther. Het ligt in het oudste landbouwgebied van de regio en wordt al sinds de steentijd bewerkt. Dankzij de vruchtbare grond en een rijke watervoorziening bood het eeuwenlang ideale omstandigheden voor diverse gewassen, zoals granen en voederbieten.

Door de schaalvergroting in de landbouw is maïs de dominante monocultuur, wat heeft geleid tot een afname van bodembiodiversiteit en het verdwijnen van onder andere ongewervelden, nectar- en kruidenplanten en gevogelte.

Foto: plantplan voor 1000 meter heg

De Strepen

Op het perceel wordt ruim duizend meter heg teruggeplant in de geest van het oorspronkelijke patroon van perceel 'De Strepen', dat zijn naam ontleent aan de hagen die hier ooit streepsgewijs op stonden. Met het herplanten van de hagen worden voedsel- en voederhagen hersteld. In combinatie met jongvee en lichte maaigang dragen ze bij aan het herstel van biodiversiteit, een betere bodemvruchtbaarheid en een toekomstbestendig landschap. *"De terugkeer van de prachtige akkervogel patrijs is een droom die hopelijk snel werkelijkheid wordt."*

Over de VPHB

De Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen ([VPHB](#)) zet zich in voor de instandhouding van historische buitenplaatsen als cultureel erfgoed, materieel en immaterieel, zodat zij op lange termijn blijven bestaan. Van de 570 historische buitenplaatsen is ruim de helft in particuliere handen en wordt meestal bewoond door de eigenaar. De VPHB telt 220 leden/buitenplaatsen.